

Eczacılık İşletmeciliği ve Farmakoekonomi

Aylin Acar Sancar, Selen Yeğenoğlu

Uzm. Ecz. Aylin Acar SANCAR: 1980 yılında Ankara’da doğdu. 2002 yılında Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi’nden mezun oldu. 2006 yılında Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Eczacılık İşletmeciliği ve Mevzuatı Yüksek Lisans Programı’ndan, mezun oldu. 2008 tarihinde Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Kurumları Yöneticiliği Ana Bilim Dalı’ndan “İlaçların Fiyatlarının ve Geri Ödemelerinin Belirlenmesinde Farmakoekonominin Rolü” başlıklı proje çalışmasını tamamlayarak mezun olmuştur ve aynı ana bilim dalında doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Prof. Dr. Ecz. Selen YEĞENOĞLU: 1968 Ankara doğumludur. 1991 yılında Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden mezun oldu. Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarını “Eczacılık İşletmeciliği” alanında tamamladı. Doktora sonrası çalışmalarını Amerika Birleşik Devletlerinde, Temple Üniversitesinde yaptı. 2008 yılında doçent. 2014 yılında profesör olmuştur. Halen Hacettepe Üniversitesinde Eczacılık Fakültesi Eczacılık İşletmeciliği Anabilim Dalı’nda öğretim üyesidir.

Öğrenim Hedefleri

1. Sağlık-ekonomi ilişkisi ve farmako-ekonomi ile ilgili tanımlamaları öğrenmek
2. Yeni ilaçların değerlendirilmesi, geri ödeme durum ve fiyatlarının belirlenmesi, markete erişimi kararlarında farmakoekonominin yerinin anlaşılması.
3. Farmako-ekonomik araştırma yöntemlerinin öğrenilmesi (maliyet-etkililik, maliyet-yararlanım değeri, maliyet-kar analizleri).
4. Alternatif tedavi seçeneklerinin değerlendirilmesinde, klinik, ekonomik ve insani perspektiflerinin önemini ortaya konması
5. İlaç pazarı politikalarına (fiyat kontrolü, paralel ticaret, Ar-Ge ve patentler gibi). ilişkin bileşenlerin farmako-ekonomiye etkisini öğrenmek
6. Farmako-ekonomik analizlerin, çalışmanın türüne ve konusuna göre farklı meslek ve uzmanlık alanlarından (eczacılık, hekimlik, ekonomi, hemşirelik, epidemiyoloji, biyoistatistik gibi). oluşan, ekip çalışması ve işbirliği içinde yürütüldüğünün öğrenilmesi
7. Farmako-ekonomik çalışma sonuçlarını yorumlarken, kullanılan maliyetler ve değerlendirilen popülasyona ilişkin kültürel farklılıklardan dolayı uyarlama yapılması gerekliliğinin öğrenilmesi

KAYNAKLAR

1. Mrazek M.F., Comparative Approaches to Pharmaceutical Price Regulation in the European Union, *CMJ*, 43(4), 453-461, 2002.
2. Lundkvist J., Jönsson B., Rehnberg C., The costs and benefits of regulations for reimbursement of new drugs, *Health Policy*, 79, 337-344, 2006.
3. Drummond M., Jonsson B., Rutten F., The role of economic evaluation in the pricing and reimbursement of medicines, *Health Policy*, 40(3), 199-215, 1997.
4. Oostenbruggen M.F., Jansen R.B., Mur K., Kooijman H., Penny and Pound Wise Pharmacoeconomics from a Governmental Perspective, *Pharmacoeconomics*, 23(3), 219-226, 2005.
5. Drummond M.F., The use of health economic information by reimbursement authorities, *Rheumatology (Oxford)*, 2003 Nov;42 Suppl 3:iii60-3.
6. Nishimura S., Torrance G.W., Naoki I., Fukuhara S., Drummond M., Schubert F., Information Barriers to the Implementation of Economic Evaluations in Japan, *Pharmacoeconomics*, 20, Suppl:2, 9-15, 2002.
7. Naoki I., Drummond M., Fukuhara S., Nishimura S., Torrance G.W., Schubert F., Why Has the Use of Health Economic Evaluation in Japan Lagged Behind that in Other Developed Countries?, *Pharmacoeconomics*, 20, Suppl:2, 1-7, 2002.
8. Tokat, M., "Sağlık Ekonomisi" (Ed. H. Seçim)'de, Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 793, Etam AŞ Web-Ofset, Eskişehir, 1994.
9. Yeğenoğlu S., Emre H., Farmakoekonomi Alanında Temel Kavramlar, *Ankara Ecz. Fak. Derg.*, 33(1), 41-61, 2004.
10. Frenk, J., Knaul, F., Health and the economy: empowerment through evidence, *Bull World Health Organ*, 80(2), 88, 2002.
11. Akalın, H.E., Sağlık ekonomisi: genel tanımlar, *ANKEM*, 9(3), 233-235, 1995.
12. Eroğlu, L., Tedavi maliyetinde güncel kavramlar, *ANKEM*, 9(3), 232, 1995.
13. Yeğenoğlu, S., Drug Pricing and Reimbursement System in Turkey, *Journal of Pharmaceutical Finance, Economics and Policy*, 12(4), 307-322, 2003.
14. Kartal, M., Özbay, H., Erişti, H. E., Türkiye Ulusal Sağlık Hesapları 2000, 2004.
15. Çelik, S., Tedavi Maliyeti İçinde İlaç Giderleri, *Antibiyotik ve Kemoterapi ANKEM Dergisi*, 9(3), 236-240, 1995.
16. Total Expenditure on Health as % of GDP, 2001 [online] www.who.int, erişim tarihi: (22-07-2004).
17. Postma, M.J., Pharmacoeconomic Research, *Pharm World Sci*, 25(6), 245-246, 2003.
18. Sançar, M., "H. Pylori Eradikasyonunun Farmakoekonomisi ve NSAİ İlaç Kaynaklı Ülseslerin Önlenmesi", *Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi*, 2002.
19. Pedersen, K.M., Pharmacoeconomics-survey and status, *Ugeskr Laeger*, 14, 165(16), 1670-1674, 2003.
20. McGhan, W.F., Rowland, C.R., Bootman, J.L., Cost-benefit and cost-effectiveness: methodologies for evaluating innovative pharmaceutical services, *Am J Hosp Pharm*, 35, 133-140, 1978.).
21. Thwaites R., Townsend R.J., Pharmacoeconomics in the New Millennium: A Pharmaceutical Industry Perspective, *Pharmacoeconomics*, 13(2), 175-180, 1998.
22. Jolicoeur, L.M., Jones-Grizzle, A.J., Boyer, J.G., Guidelines for performing a pharmacoeconomic analysis, *Am J Hosp Pharm*, 49, 1741-1747, 1992.
23. Lee, J.T., Sanchez, L.A., Interpretation of "cost-effective" and soundness of economic evaluations in the pharmacy in the pharmacy literature, *Am J Hosp Pharm*, 48, 2622-2627, 1991.
24. Mauskopf, J.A., Why study pharmacoeconomics?, *Expert Rev Pharmacoeconomics Outcomes Res*, 1(1), 1-3, 2001.
25. Sacristan, J.A., Soto, J., Drug utilisation studies as tools in health economics, *Pharmacoeconomics*, 5(4), 299-312, 1994.

26. Dao, T.D., Cost-benefit and cost-effectiveness analysis of drug therapy, *Am J Hosp Pharm*, 42, 791-802, 1985.
27. Bootman, J.L., Townsend, R.J., McGhan, W.F., Introduction to pharmacoeconomics, "Principles of Pharmacoeconomics" (Ed. J.L. Bootman., R.J. Townsend, W.F. McGhan)'de, Harvey Whitney Books Company, Cincinnati, s. 4-20, 1998.
28. George B., Harris A., Mitchell A., Cost-Effectiveness Analysis and the Consistency of Decision Making Evidence from Pharmaceutical Reimbursement in Australia (1991 to 1996), *Pharmacoeconomics*, 19(11), 1103-1109, 2001.
29. Briggs A.H., Levy A.R., Pharmacoeconomics and Pharmacoepidemiology Curious Bedfellows or a Match Made in Heaven?, *Pharmacoeconomics*, 24(11), 1079-1086, 2006.
30. Langley P.C., Focusing Pharmacoeconomic Activities: Reimbursement or the Drug Life Cycle?, *Curr Med Res Opin*, 20(2), 181-188, 2004.
31. Laupacis A., Economic Evaluations in the Canadian Common Drug Review, *Pharmacoeconomics*, 24(11), 1157-1162, 2006.
32. Dimasi J.A., Caglarcan E., Wood-Armany M., Emerging Role of Pharmacoeconomics in the Research and Development Decision-Making Process, *Pharmacoeconomics*, 19(7), 753-766, 2001.
33. Anonim, Action programme on essential drugs, WHO, Geneva, DAP/MAC(6)/94.10.
34. Anonim, Framework for changing drug use practices [online] http://dcc2.bumc.bu.edu/prdu/Session_Guides/framework_for_learning_about_a_d.htm [24/06/2004].
35. Erdoğan, N., "Hastane Eczacılığı Hizmetlerinde Performans Geliştirme", Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eczacılık İşletmeciliği ve Mevzuatı Programı Doktora Tezi, Ankara, s. 32-33, 2001.
36. Lipsy, R.J., Institutional formularies: the relevance of pharmacoeconomic analysis to formulary decisions, *Pharmacoeconomics*, 1(4), 265-281, 1992.
37. Ellner, A., Rethinking prescribing in the United States, *Br Med J*, 327 (7428), 1397, 2003.
38. Spath, H.M., Charavel, M., Morelle, M., Carrere, M.O., A qualitative approach to the use of economic data in the selection of medicines for hospital formularies: a French survey, *Pharm World Sci*, 25(6), 269-275, 2003.
39. Thurmann, P.A., Harder, S., Steloff, A., Structure and activities of hospital drug committees in Germany, *Eur J Clin Pharmacol*, 52(6), 429-435, 1997.
40. Ess, S.M., Schneeweis, S., Szucs, T.D., European healthcare policies for controlling drug expenditure, *Pharmacoeconomics*, 21(2), 89-103, 2003.
41. PausJensen, A.M., Singer, P.A., Detsky, A.S., Ontario's formulary committee how recommendations are made, *Pharmacoeconomics*, 21(4), 285-291, 2003.
42. O'Brien, B., Economic evaluation of pharmaceuticals: Frankenstein's monster of vampire of trials?, *Med Care*, 34 (12 suppl), DS99-108, 1996.
43. Sanchez, L.A., Pharmacoeconomics and formulary decision making, *Pharmacoeconomics*, 9, Suppl 1, 16-25, 1996.
44. Johnson, J.A., Friesen, E., Reassessing the relevance of pharmaco-economic analyses in formulary decisions, *Pharmacoeconomics*, 13(5 Pt 1), 479-85, 1998.
45. Anonim, Is pharmacoeconomic analysis relevant in formulary decision-making, *Drug Ther Perspect*, 12(9), 14-16, 1998.
46. Anonim, Factors in the development and maintenance of a rational antibiotic formulary, *Formulary*, 33(7), 659, 1998.
47. Bos, J.M., Postma, M.J., Using pharmacoeconomics for policy making: is rational decision making enhanced by applying thresholds for cost-effectiveness?, *Pharmacoeconomics Outcomes Res*, 4(3), 247-250, 2004.
48. Darba, J., Pharmaceutical expenditure and therapeutic value of new medicines in Spain, *Pharmacoeconomics*, 21(16), 1211-1212, 2003.
49. Gafni, A., Birch, S., NICE methodological guidelines and decision making in the National Health Service in England and Wales, *Pharmacoeconomics*, 21(3), 149-157, 2003.

50. Le Pen, C., Pharmaceutical economy and the economic assessment of drugs in France, *Soc Sci Med*, 45(4), 635-643, 1997.
51. Domaç, M., Balta, E., Eryol, C., İlaç ve para, "Fiyatlar, Karşılabilirlik ve Maliyet-Etkilik", 38, TEB Yayınları, Fersa Matbaacılık, Ankara, s. 54-55, 2004.
52. Brennan, A., Akehurst, R., Modelling in health economic evaluation, *Pharmacoeconomics*, 17(5), 445-459, 2000.
53. Neumann, P.J., Evidence-based and value-based formulary guidelines, *Health Aff*, 23(1), 124, 2004.
54. Hjelmgren, J., Berggren, F., Andersson, F., Health economic guidelines- similarities, differences and some implications, *Value Health*, 4(3), 225-250, 2001.
55. Doherty, J., Sato, K., Practical aspects of designing and conducting pharmacoeconomic studies in Japan, *Pharmacoeconomics*, 21(13), 913-925, 2003.
56. Anonim, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı İlaç Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu, 89-92, DPT, Ankara, 2001.
57. Canbolat, O., İlaç ve İlaç Politikalarına Bakış, Sena Ltd. Şti., Ankara, 2002.
58. Oostenbrink J.B., Koopmanschap M.A., Rutten F.F.H., Standardisation of Costs the Dutch Manual for Costing in Economic Evaluations, *Pharmacoeconomics*, 20(7), 443-454, 2002.
59. Torrance G.W., Blaker D., Detsky A., Kennedy W., Schubert F., Menon D., Tugwell P., Konckak R., Hubbard E., Firestone T., Canadian guidelines for economic evaluation of pharmaceuticals. Canadian Collaborative Workshop for Pharmacoeconomics, *Pharmacoeconomics*, 9(6), 535-559, 1996.
60. Jacobs P., Ohinmaa A., Brady B., Providing Systematic Guidance and Pharmacoeconomic Guidelines for Analysing Costs, *Pharmacoeconomics*, 23(2), 143-153, 2005.
61. Kanavos P., Üstel İ., Costa-Font J., Türkiye'de İlaç Geri Ödeme Politikası, Sağlıkta Umut Vakfı (SUVAK), 2005.